

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Octaua. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

quod patet in Vigilia Natiuitatis Domini, cum occurrit in Dominica.

4 Vigilia occurrens in Ferijs maioribus omittitur in Officio, ita vt nec de ea commemoratio fiat: quia Feriæ maiores sunt Feriæ Domini, & Vigiliæ sunt Feriæ seruorum Domini, quæ vti minores cedere debent, cum de vtrifque non possit Officium fieri, neque pro commemoratione alterius legi Homilia congruenter post Homiliam alterius in Officio trium Lectio- num; quæ eo casu sunt, vel de Scriptura ordinaria, vt in Aduentu; vel de Homilia, vt in Quadragesima.

5 Officio Vigiliæ, quod totum erat de Feria, addidit Pius V. Homiliam in Euangelium quod in Missa legebatur, *Azor. lib. 10. cap. 16. quest. 5.*

6 De partibus Officij Vigiliæ dicemus infra, & terminatur ad Nonam.

De Octaua. CAP. VIII.

CHRISTO Domino constitutæ sunt Octauæ quinque, Natiuitatis, Epiphaniæ, Paschatis, Ascensionis, & Corporis Christi; Spiritui sancto, Pentecostes; beatæ Virgini duæ, Natiuitatis, & Assumptionis; Natiuitati S. Ioannis Baptistæ, Martyrio SS. Apostolorum Petri & Pauli, Festo Omnium Sanctorum, sanctis Stephano, Ioanni Euangelistæ, Innocentibus, & Laurentio, Dedicatoni propriæ Ecclesiæ, Patrono principali loci, & Titulari, in eorum principali Festo. De quarum origine vide quæ scripsimus in *Prefatione ad Octauarium Romanum*, vbi & causas explicauimus Octauarum. De Patrono loci Microl. subobscurè tradit *cap. 43.* quare non excedunt numerum septemdecim. Consueuerunt cum Octauis

solemniter celebrari Festa Sanctorum apud quasdam Ecclesias, Congregationes & Religiones, quæ in Rubr. *de Octauis num. 1.* non abrogantur; sed post editum à Pio V. Breuiarium nulla potest induci Octaua vltra prædictas, sine Sedis Apostolicæ auctoritate. Ex quo qui addidit recentior, fieri Festum cum Octauatum Canonizationis tum Beatificationis Sanctorum, apertè fallitur, si loquatur, præclusa licentiâ sanctæ Sedis Apostolicæ.

2 Inter has Octauas est differentia, quæ reuocari potest ad quatuor gradus. In primo gradu sunt Octauæ Paschatis & Pentecostes, in quibus non fit de Festo aliquo, nec etiam de Patrono loci, Titulove, seu Dedicatone Ecclesiæ. In secundo gradu Octaua Epiphaniæ admittit tantum Festum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, & Dedicatoni propriæ Ecclesiæ; non tamen in die Octaua, in qua celebratur Baptismus Christi; & dicitur à *Durand. lib. 6. cap. 17.* Octaua suppletionis, quia eo die supplemus, quod in Festo Epiphaniæ recolimus minùs apertè, id est Baptismus Christi, cui cedere debet Patroni Festum, vt serui Domino. In tertio gradu Octaua Corporis Christi admittit tantum Festa Duplicitia, non tamen translata, vt decretum est in recognitione postrema Breuiarij; nisi translata sint altioris ordinis, vt de Festo S. Ioannis Baptistæ dicemus. Non admittit Semiduplicitia, ex Decreto Ioannis XXII. quod habetur in Breuiar. M. S. Biblioth. S. Isidori de Vrbe. In quarto gradu Octauæ reliquæ Natiuitatis Domini, Ascensionis, & aliorum Sanctorum admittunt quæcumque Festa, etiam Semiduplicitia. Neque mireris, quod in Octaua Natiui-

Natiuitatis admittantur Semiduplicia, quia schola Natiuitatis Christi est officina humilitatis, ex *S. Augustino*; Ascensionis item, respectu Ecclesie militantis, est Octaua mixta mœrore, ob discessum Christi.

3 Rubrica de *Octauis num. 3.* addit, etiam translata. quod verbum verificatur in Duplicibus, quia verè celebrantur quocumque die infra dictas Octauas; at in Semiduplicibus non videtur verificari: nam Festum sancti Leonis 28. Iunij, si occurrit in Dominica, transfertur post Octauam Apostolorum, vt dicitur in propria Rubrica; ergo idem fiet de alijs Semiduplicibus. Verùm Rubrica satis verificatur in duobus casibus; Primò, quando Semiduplex occurrit in Dominica; Secundò, quando in Festo Ascensionis Domini: in quibus casibus transfertur Semiduplex in diem proximè sequentem, si non est impedita; & sic infra Octauam fit de Semiduplici translato. In Ecclesijs particularibus contingit sæpiùs Semiduplex occurrere in Festo maiori, quod habet Octauam; & de eo fit in secunda die infra Octauam. Rubrica verò hæc non loquitur de Semiduplicibus occurrentibus ante Octauam, quæ sine dubio transferri debent post Octauam; sed de occurrentibus in Festo, seu in Dominica infra Octauam, & de translatione in diem proximè sequentem, non impeditum alio Festo. Hæc dixi iuxta sensum Rubricæ antiquæ: sed hodie cessat secundus casus de Festo Ascensionis, seu maiore habente Octauam, in recognitione postrema Breuiarij. *Vide infra cap. 10. num. 4.*

4 Adhuc accidit alia differentia inter Octauas trium graduum poste-

riorum, quòd occurrente Festo in iisdem admissò, vt supra, semper tamen de Octaua Epiphaniæ, Corporis Christi & Natiuitatis eiusdè fit commemoratio, ob earumdem dignitatem. Infra alias Octauas, Ascensionis, & aliorum Festorum, occurrentibus Festis maioribus, accidit, vt neque de ijs Octauis fiat commemoratio, vt dicitur, cùm de Commemorationibus: fortasse, quia tria illa Festa nostra sunt; Festum verò Ascensionis Angelorum potius quàm nostrum. Aliorum denique Sanctorum, quia sunt Festa non aequalia tribus primis, ideò quandoque nulla fit commemoratio.

5 Omnes dies Octauæ pro vna festiuitate computantur, ait *Radulph. Propos. 25.* qui etiam *Propos. 19.* appellat Octauam prorogationem Festi. ex quo sequitur, quòd eò nobilior est Octaua, quò minus interupta est à Festis aliorum.

6 At videnam maior Octauæ dignitas attendi debet, præsertim si duæ occurrant simul celebrandæ? Certè penes classem Festorum; nam prima classis dignior est secunda: in eadem verò classe attende personas hoc ordine, Christum, B. Virginem, Angelos, S. Ioannem Baptistam, Apostolos, & alios, iuxta ordinem Litaniarum, & Rubricam de *Concurrentia Officij n. 2.* & ceteris paribus dignior est ea Octaua quam celebrat vniuersalis Ecclesia.

7 Dubitari potest de Dedicacionis Octaua, an sit maior quàm Octaua Patroni loci, seu Tituli Ecclesie. *S. Thom. lect. 5. in cap. 10. 10.* docet, maius esse Festum Dedicacionis Ecclesie quàm alicuius Sancti; quia in illo recoluntur beneficia toti Ecclesie collata, quæ superant beneficia cuius Sancto donata, quæ in eiusdem Festo cele-

celebrantur: ergo erit Octaua Dedicacionis Ecclesie dignior quam Octaua Patroni loci: & eadem ratione dignior erit Octaua Assumptionis beatæ Virginis quam Octaua Dedicacionis, quia maiora beneficia contulit Deus vni Deiparæ in eius Assumptione, quam contulerit toti militanti Ecclesie; cum præsertim Theologi doceant, collectiue in Deipara Virgine esse omnia gratiæ & gloriæ dona, quæ Angelis & hominibus singillatim distributa fuerunt. Confirmatur hæc doctrina ex Rubr. Breuiarij tit. *de Duplici num. 1.* vbi prius recensetur Dedicatio propriæ Ecclesie quam Patronus loci, seu Titularis Ecclesie; & tit. *de Octauis nu. 1.* vbi prius nominatur Dedicacionis Octaua quam principalis Patroni, veluti dignior & nobilior, ceteris paribus. Et in fine Breuiarij additæ sunt Lectiões propriæ pro tota Octaua Dedicacionis, non item pro alijs omnibus Patronis locorum, quibus postremò prouisum est cum Octauario Romano à nobis edito, & à sacra Rituum Congregatione approbato.

8 In postrema recognitione Breuiarij actum est de excludendis Octauis ab Aduetu, sicuti à Quadragesima; sed illud saltem congruere visum est, eas excludi à die 17. Decembris vsque ad Epiphaniam: & ante Natiuitatem quidem ea ratione, quam numero sequenti dicemus; post Natiuitatem verò, quia dies omnes & singuli proprium Officiū habent nullo modo omittendum. Fieri verò de Octaua, quæ non habetur in Breuiario, per solam commemorationem, visum est modicum quid; quod congruentius omitti potest in gratiam infantie Christi, & Octauarum non sine mysterio comitantium Natiuitatem Christi, ex S. Bern.

9 Accidit etiam, inchoatas non compleri Octauas Festorum de Sanctis, & præsertim in tribus casibus. Primus est, quando aduenit dies 17. Decembris, in qua ponuntur Antiphonæ propriæ; quod in postrema Breuiarij recognitione meritò decretum est, ne omittantur quotannis Antiphonæ priuilegiatæ, quas recitabant antiqui in Festis occurrentibus, additis ideò Laudibus ferialibus. Quare, si occurrat dies Octaua Festi habentis Octauam in die 17. Decembris, in pridianis Vesperis nihil fiat, neque commemoratio de Octaua, cum in sequenti die nihil item sit de ea faciendum: nam argumento à simili mox infra num. 13. probabimus, non conuenire, vt habeat in primis Vesperis aliquid illud Festum, seu Officiū illud, quòd nihil omnino debet habere in Laudibus & Vesperis secundis. Alter casus est, quando aduenit FERIA quarta Cinerum, pridie cuius eodem modo, quo nunc dictum est, abrumpenda est Octaua Festi habentis Octauam. Tertius est, adueniente Vigilia Pentecostes, quæ loco citato eiusdem est priuilegij ad Octauas mutilandas cum prædictis Ferijs. Certè ante Microl. c. 48. non celebrabantur Festa in Quadragesima, & hodie paucissima; ergo conuenit, vt abstineamus in Quadragesima à prorogatione Festorum, hoc est Octaua. Natalis Domini, sicuti Pascha, debet habere quasi Octauam ante & post, licet non æqualem: & conuenit etiam in Vigilia Pentecostes cessare Octauam, quæ omne Festum, etiam Patroni, excludit.

10 Dierum infra Octauam Officiū est Semiduplex, exceptis primis duobus post Pascha & Pentecosten; quorum Officiū Duplex est. Dici verò

verò Octauæ duo sunt priuilegia: alterum est, quòd numquam transferatur; alterum est, quòd Duplici ritu celebratur; quia est repetitio Festi, quod à *Radulph. Propos. 19.* in maioribus Octauis significatur. *Microlog. cap. 41.* scribit, quòd diei infra Octauam minorem, id est Sanctorum, Officium erat feriale trium lectionum. & c. 44. quòd neque mentio per medios dies agebatur, quia extremi tantum dies colebantur: nihilominus hodiernum ritum in *Breuiarijs M.S. ante annos 300.* ego reperi, licet *Radulphus Propos. 19.* eiusdem ætatis dicat eadem quæ *Micrologus.* Per idem (puto) tempus mutatus fuit ritus in hodiernum, vt esset communis omnibus Octauis.

11 Festum habens Octauam si transferatur post octo dies à die Festi, non celebratur eo anno cum Octaua. Non enim numeratur Octaua à Festo, sed à die quo ille Sanctus obiit, vel obiisse creditur, cui fit Festum, nisi aliud ex priuilegio concedatur, de *Translatione Fest. num. 1.*

12 Dies Octaua, quia non transfertur, excludit, & transferri facit Festum Duplex in ea occurrens per annum, siue sit maius siue minus, vt dicitur de *Translatione Festorum num. 2.* & in Tabella de Occurrentia, in qua Duplex per annum comprehendit maius & minus: qua de re dubitarunt aliqui, eò quia, inquit, in concursu Duplicis maioris cum die Octaua, illud habet integras Vesperas; sed est ratio dispar in occurso, quæ communis est Duplici maiori & minori per annum, ne scilicet omittatur Officium diei Octauæ in proprio die. cedit autem solemnibus Festis primæ & secundæ classis, ita vt de die Octaua non nisi fiat commemoratio; vti quan-

do in die Octaua Corporis Christi occurrit Festum S. Ioannis Baptista: de quo fit Officium cum commemoratione Octauæ, ex Decreto Ioannis XXII. supra citato, in quo meminit non modò Festi sancti Ioannis, sed etiam alterius Festi ex maioribus.

Excipe Octauam diem Natiuitatis, quæ est secundæ classis, & Epiphaniæ, quæ est priuilegiata, vt diximus, ob Baptismum Christi. hæc namque excludunt alia Festa. Cedit item dies Octaua Dominicis quæ excludunt Festa Duplicia per annum, puta Septuagesimæ, Sexagesimæ, & similibus, vt dicitur de *Translatione Festorum numero 1.* in quibus fit tantum commemoratio de die Octaua.

13 Sed quid agendum erit in primis Vesperis communibus diei Octauæ, & Dominicæ priuilegiatæ? Recitabis Vesperas cum Psalmis Sabbati, à Capitulo de Dominica priuilegiata, & in fine addes commemorationem diei Octauæ, vt in primis Vesperis Festi. ita decreuit, me petente, sacra Rituum Congregatio die 9. *Novembris 1622.* & ratio desumitur à simili, ex Rubr. de *Concurrentia num. 10.* vbi, cum ageretur de Simplici Festo occurrente in Feria quarta Cinerum, in qua de Festo fit tantum commemoratio, eadem tantum commemoratio Festi decernitur in primis eiusdem Vesperis: *Quia, inquit, cum in sequenti die Festum non habeat Officium, nec etiam conuenit habere primas Vesperas in precedenti die.* Voluissent alij, primas Vesperas diei Octauæ integras ritu Duplici recitari: sed absurdum visum est inchoare cum omni solemnitate diem Octauam, quæ sequenti die Officium non habet. Alij, dimidiatas Vesperas vsque ad Capitulum. ritu Semiduplici

plici de Octaua, Capitulum deinde de Dominica; at hoc modo non erant primæ Vesperæ de die Octaua, vt patet, cum ritu Semiduplici; neque erant secundæ Vesperæ de die infra Octauam, quæ terminatur in Nona Sabbati. Et in Psalmo quinto erat difficultas, an dicendus ille, qui in primis aut in secundis Vesperis Festi: & pro commemoratione diei Octauæ Antiphona ad *Magnificat*, vt in primis Vesperis Festi, incongruè dicebatur, ratione diei infra Octauam. Maluissent alij, abrumpi Octauam in Sabbato ad Vesperas, & nihil de ea fieri ampliùs, vt supra diximus *num.* 8. sed visa est ratio longè dispar in Dominicis priuilegiatis extra Quadragesimam, Natalitium tempus, & Pentecostes. Quare sola commemoratione contèti de die Octaua, tam in primis eiusdem Vesperis quàm in Laudibus & secundis Vesperis, omisitq; precibus ad Primam & Completorium, & Suffragijs communibus, decreuerunt Eminentissimi Patres & sapientissimi, vt prædiximus, nempe in gratiam diei Octauæ, & Dominicæ occurrentis priuilegiatæ: quibus & obsequendum erit.

14 In secundis etiam Vesperis diei Octauæ occurrentis in Dominica priuilegiata, eadem Dominica conseruat sedem sibi acquisitam, ita vt de die Octaua fiat tantùm commemoratio, vt in secundis Vesperis Festi. Quòd si Dominica ipsa concurrat cum sequenti Festo duplici, adhuc commemoratio diei Octauæ post Dominicæ commemorationem fiet; non autem, si concurrat cum Semiduplici: quia tunc Vesperæ erunt de Dominica eum commemoratione diei Octauæ, vt in secundis Vesperis Festi; & deinde Semiduplicis, vt in primis eiusdem Vesperis:

quia in pari gradu commemorationis nobilior est diei Octauæ quàm Festi Semiduplicis commemoratio.

15 Ceterùm ordinariè dies Octaua si concurrat cum alia die Octaua, à Capitulo fit de sequenti cum commemoratione præcedentis, excepta Octaua Corporis Christi concurrente cum Octaua sancti Ioannis Baptistæ, de qua fit tantùm commemoratio; & quando in Breuiario aliter notatur, vt in Octauis SS. Stephani & Ioannis Euangelistæ, &c. in *Rubric. de Concurrentia Officij num.* 7.

16 Dies eadem Octaua si concurrat cum sequenti Duplici minori etiam translato, à Capitulo fit de sequenti cum commemoratione Octauæ; si cum maiori, fit totum de sequenti, commemoratio de præcedenti, vt in die Octaua S. Ioannis Baptistæ. Excipe dies Octauæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, in quibus, ob earum dignitatem, secundæ Vesperæ, etiam in concursu cum Duplici maiori per annum, & multò magis primæ Vesperæ Octauarum Ascensionis & Corporis Christi, vt in postrema Breuiarij recognitione decretum est, debent esse integræ. Et quidem de secundis Vesperis Octauæ Corporis Christi est lex conuenientissima, noua tamen post Ioannem XXII. qui in Decreto supra citato iusserat fieri à Capitulo de sequenti: eadem autem est ratio in Octaua Ascensionis.

17 Si concurrat cum Festo primæ classis, in huius primis Vesperis nulla fit de die Octaua commemoratio, vt declaratum est in postrema recognitione *de Commemor. tit. 9. num.* 4. Si verò concurrat cum Festo secundæ classis, etiam translato, vt est Annuntiatio beatæ Virginis, vel sancti Marci Festum

Festum post Dominicam in Albis; totum Officium erit de sequenti cum commemoratione præcedentis diei Octauæ, vt apertè dicitur de *Concurrentia num. 7.* & est Rubrica generalis modò in postrema recognitione Breuiarij, additis verbis ijs, in *secundo ordine*; vt vtrique ordini Festorum sit prouisum.

18 Accidit alius concursus Festi Duplicis vel Semiduplicis cum die infra Octauam: & Duplex quidem totum habet Vesperarum Officium cum commemoratione diei infra Octauam; Semiduplex autem regulariter vsque ad Capitulum, quod erit de die infra Octauam, in *Rubrica de Concurr. num. 34.* sed fallit illud primum de Duplici in duobus casibus, hoc est, quãdo Duplex est primæ classis, quia tunc nulla fit de sequenti die infra Octauam commemoratio; & quando Duplex est secundæ classis, sed in die sequenti non fit Officium de die infra Octauam: tunc enim in secundis Vesperis Festi Duplicis nulla fit commemoratio diei sequentis infra Octauam. Alterum item de Semiduplici fallit in secundis Vesperis SS. Ioannis & Pauli, quæ sunt integræ cum commemoratione tantum die infra Octauam S. Ioannis, ita in *Rubric. de Concurr. num. 3. & 4.* causam dabimus in Proprio de Tempore.

19 Dies etiam infra Octauam cedit Dominicæ præcedenti, in cuius secundis Vesperis non nisi fit commemoratio de die sequenti infra Octauam, *loco citato num. 5.*

20 Eadem dies infra Octauam cedit Festo Duplici, in cuius secundis Vesperis sola gaudet commemoratione; quæ etiam deperditur, si Duplex sequens sit primæ vel secundæ classis, *ibidem num. 4.*

21 Non cedit sequenti Dominicæ, vel Semiduplici, nisi vsque ad Capitulum, quod erit de Dominica, vel de Semiduplici; multoquæ minus cedit Simplici, de quo fit tantum commemoratio in secundis Vesperis diei infra Octauam, *ibidem num. 6.*

22 Quæres: An detur casus, quo dies Octaua, quæ est Duplex, cedat in concursu Festo Semiduplici. Respondeo, Posito Decreto sacre Congregationis, de quo supra *num. 13.* sequitur apertè, quod si occurrat Festum Semiduplex in Sabbato ante Dominicam priuilegiatam, quæ est simul dies Octaua Festi habentis Octauam; eo casu in Vesperis Sabbati, Antiphonæ & Psalmi erunt de Festo Semiduplici, Capitulum de Dominica priuilegiata, commemoratio primum de Semiduplici, quod habet dimidium Vesperarum, & deinde diei Octauæ, quæ in toto die sequenti Dominico nihil habet nisi meram commemorationem.

23 Volunt aliqui diem Octauam principalis Patroni loci posse dici Festum Duplex maius per annum, eo fine, vt habeat integras Vesperas; sed defendi non potest, tum quia de *Concurr. Officij num. 7.* expressè iubetur, Vesperas diuidi in concursu diei Octauæ cum Duplici Festo; tum quia dies Octaua Omnium Sanctorum non habet secundas Vesperas integras; tum quia est priuilegium Octauarum Christi Domini; tum quia Rubricæ sensus in *loco citato num. 7.* est de die Octaua Patroni, seu Tituli Ecclesiæ, quibus extra Breuiarium conceditur Octaua. Neque dicas, in Octaua sancti Ioannis Euangelistæ secundæ Vesperæ sunt integræ de eodem; quia singularis est casus in concursu cum Octaua Innocentium longè inferioris ordinis.

E Optaf-

Oprassel & ego cum alijs, diem Octauam Festi B. Virginis habentis Octauam, esse Duplex maius, sicuti sunt eiusdem minora Festa per annum: at eadem ferè ratio militaret in Angelis & Apostolis, vt patet. Rubrica verò non distinguit inter diem Octauam, & diem Octauam, nisi in Festis Domini: vnde neque nos distinguere debemus, vrgetque rursus exemplum diei Octauæ Omnium Sanctorum, quod est præcipuè B. Virginis, ex Martyrologio, & non habet integras Vesperas. Octaua quoque S. Ioannis Euangelistæ minus vrget, quæ in Rubricis excepta fuit, *de Concurrentia Officij num. 7.* ijs verbis: *Et quando aliter in proprijs locis notatur: nulla igitur alia dies Octaua Sanctorum est Duplex maius.*

24 Denique dies Octaua Corporis Christi licet sit dignissima, si tamen ea die occurrat Festum Natiuitatis S. Ioannis, vel Apostolorum Petri & Pauli, sola gaudet commemoratione, ob singularia merita sanctorum Principum Ecclesiæ Christianæ toto orbe venerandorum; & eadem ratione fit Officium de Patrono loci, si occurrat in dicta die Octauæ Corporis Christi, cum eiusdem commemoratione tantum, quia est primæ classis in loco vbi est Patronus: idem dico de Titulo Ecclesiæ; & multò magis affirmarem de Dedicatione Ecclesiæ, si in eam diem Octauam incideret, ob rationem à foriori sumptam à sancto Thoma, de qua supra *hoc cap. num. 7.* Festa verò secundæ classis cedere debent prædictæ diei Octauæ; sicut à tota Octaua arcentur Semiduplicia Festa. & de facto cedit commemoratio sancti Pauli extra propriam Ecclesiam, vt in propria Rubrica dicitur; quamquam non est pro-

priè secundæ classis, vt ibi dicemus.

25 De Lectionibus infra Octauas infra agemus; de Precibus, Suffragijs, in proprijs Titulis & Capitibus, *Sectione quinta.*

De Concurrentia Officij.

C A P. I X.

1 **D**Antur in Officio diuino Concurrentia & Occurrentia, quæ habent pro diuersa ratione proprias leges. Nam Concurrentia est duorum pridie & postridie celebrandorum, & attenditur ordinariè in secundis Vesperis vnus, & in primis alterius Festi; Occurrentia verò est duorum in eodem die.

2 Sequar autem ordinem Titulorum præcedentium Capitulum; & primò de Duplici: nam Festum Duplex concurrere potest cum alio Duplici, vel die Octaua Festi habentis Octauam. si ergo sunt æqualia, regulariter à Capitulo fit de sequenti cum commemoratione præcedentis. Dixi, *si sint æqualia*; quia si Duplex maius sit, totum fit de Duplici cum commemoratione diei Octauæ, vt in secundis Vesperis Exaltationis S. Crucis. Dixi *regulariter*, quia in tribus Festis Natiuitatis Domini fallit hæc regula, vt eo loco patet. est autem diuisio Vesperarum à Capitulo in partes ferè æquales. Si sunt inæqualia, illud Festum, quod maius est, habet integras Vesperas cum commemoratione minoris, quando & hæc fieri debeat, vt dicemus *ex Microlog. c. 35.* Quò enim magis vel minùs Festum habet de Vesperis, & præsertim de primis Vesperis, quæ *ex Amalario* sunt nobiliores secundis, eò etiam solemne magis & minùs est Festum.

3 Inæqualitas attenditur ex hoc ordine: